

Persbericht

Problematische schulden zonder oplossing treft elke dag 900 personen

Slechts 1 op de 8 problematische schulden van huishoudens wordt nog maar opgelost. Dit probleem neemt jaarlijks structureel toe, maar raakt vooral particulieren en de MKB-schuldeisers. De schuldhulpverlening (GKB) faalt op alle fronten qua uitvoering, interne controle, systeem en toezicht. De wettelijke schuldsanering (WSNP) functioneert veel beter. Echter schuldeisers en –eisers worden naar de minnelijke GKB gedwongen. Jaarlijks komen minimaal 150.000 huishoudens (900 personen per dag) tussen de wal en het schip. Dit wordt niet publiekelijk (h)erkend. Een tikkende tijdbom die het financiële systeem en betalingsmoraal bedreigt.

Systemen werken langs elkaar heen en zijn niet resultaatgericht

Het systeem van oplossing van problematische schulden is zelf onderdeel van het probleem geworden. De resultaten van de WSNP en GKB variëren regionaal sterk. Het aantal oplossingen is bij de WSNP soms drie keer groter. Niemand vergelijkt de resultaten van beide met elkaar. Beide overheidsinstanties meten hun resultaten niet vanuit de oplossing voor schuldekker en –eiser. De GKB fraudeert met allerlei data en komt daarmee uit op gemiddeld een factor 4 te hoog slagingspercentage. Dit zegt niets meer over het aantal oplossingen, hooguit iets over de inspanningen. De WSNP-verantwoording is weliswaar transparant, maar ook gestuurd op uitkomsten. Beide systemen zijn lastig vergelijkbaar op onderlinge resultaten. Beide rapporten zijn procesgericht en daardoor niet vergelijkbaar vanuit de optiek van de klant en de oplossing. De toegang tot de WSNP wordt steeds beperkt, ontmoedigd , bezuinigd op exploitatiekosten en duurder voor eisers. De minnelijke GKB heeft de prioriteit en de WSNP is de stok achter de deur. Gefaciliteerd met wettelijke dwangmiddelen, lagere kosten en overredingskracht worden schuldeisers naar de GKB gedwongen. De schuldhulpverlening is namelijk alleen voor schuldekkers op vrijwillige basis. MKB-schuldeisers hadden tot voor kort een toenemende voorkeur voor de WSNP. Deze heeft vaker resultaat, door lagere uitval bij toelating en een hoger slagingspercentage. Een strenger regime dat meer nettocompensatie geeft, ondanks dubbele kosten. Grotere schuldeisers hebben een andere positie, praten als branche mee en hebben convenanten met de GKB. Zij kunnen vaak de niet-geïncasseerde vorderingen in hun kostprijs verwerken. De MKB-schuldeisers kijken naar hun compensatie. Schuldekkers hebben in eerste instantie geen andere keuze dan de GKB. Verkokerde uitvoering leidt tot onnodig veel schuldekkers en –eisers die tussen de wal en het schip vallen. De onderlinge samenhang wordt te weinig herkend, waardoor het resultaat in de praktijk ondergeschikt is aan het systeem en de processen. Dit gaat aantoonbaar ten koste van de oplossingen. Het systeem wordt ook steeds meer ondergraven doordat diverse overheidsinstanties zichzelf bevoordelen ten opzichte van andere eisers. De dubbele compensatie en directe incasso door toegang tot bankrekeningen gaat ten koste van de andere eisers. Deze zien hun belangen geschaad door minder en lagere compensaties en verharderen hun opstelling naar de schuldekkers . Door snelheid en beslaglegging probeert men te incasseren en de overheid voor te zijn. Het vertrouwen en de medewerking van schuldeisers neemt daardoor zienderogen af. De schuldregelingen verlopen moeizamer en versterken vervolgens ook weer de neerwaartse spiraal.

Probleem veel groter dan (h)erkend door enorme volume

Officieel zijn er vorig jaar 89.000 huishoudens die zich bij GKB's gemeld hebben. Uit de data van individuele GKB's blijkt dat de uitval hiervóór varieert, maar gemiddeld hoog is met ongeveer 55 %.

Daarbij is er ook nog een groep van 17.000 die om persoonlijke of financiële redenen nog niet schuldregelingsrijp is. Tezamen zijn dit minimaal 226.000 huishoudens (1360 personen per dag). Dit aantal stijgt structureel nog elk jaar. De cumulatie van niet-opgeloste schulden in alle voorgaande jaren is op dit moment nog niet openbaar beschikbaar. Het gaat dus om een veelvoud van honderdduizenden huishoudens. Het BKR kent het exacte aantal. Echter zij registreert kredietinformatie uitsluitend voor haar leden, de kredietverstrekkers inclusief de GKB's. Het BKR verwerkt de schuldregelingen en betalingen statistisch en rapporteert hierover terug aan haar leden. Deze gigantisch grote groep wordt buiten de statistieken van de GKB, WSNP en overheden gehouden. Ook deurwaarders, incassobureaus en het maatschappelijk werk hebben verscheidene bedrijfsbelangen om deze informatie onder de pet te houden. Deze hebben hun handen al vol aan de sterk toenemende groep nieuwe schuldebbbers. Terecht wordt er gevreesd voor de afnemende betalingsmoraal als dit geheim onthuld wordt. Het publiekelijk bespreekbaar maken dient echter een hoger doel. Het zoeken naar nieuwe wegen om dit grote probleem te tackelen is urgent en noodzaak. Voor iedereen. Maar vooral voor die zeer gemelleerde groep honderdduizenden gezinnen (met kinderen) en hun MKB-schuldeisers.

Om te ontsnappen aan deurwaarders en incassobureaus betalen schuldebbbers met gelijke munt terug. Zij verdwijnen op hun beurt in grote getalen ook administratief uit de gemeentelijke basisadministratie. Bijna 7 van de 8 schuldebbbers heeft niet-opgeloste problematische schulden en betaalt deze niet. Waar deze groep blijft kan niet verklaard worden door het aantal huisuitzettingen en spookburgers. Worden zij nog benaderd door schuldeisers of ligt de prioriteit door enorme werkdruk en rendementsoverwegingen bij de nieuwe groep?

Vanaf 2007 is het aantal behandelden bij de GKB's met 87 % gestegen. Terwijl de WSNP-toelatingen gedaald zijn met 16 % naar het officiële aantal van 12.356. Geen enkele GKB rapporteert de bereikte oplossingen na 3 jaar.

Dit kan het BKR op postcodeniveau leveren, maar wordt gemeentelijke opdrachtgevers nu onthouden.

Zeer nuttige informatie voor colleges van B&W en gemeenteraden die hun beleid, effecten kunnen monitoren en bijstellen.

Steeds meer gemeenten doen zelf de intake. Bijvoorbeeld de gemeente Midden Drenthe met verontrustende resultaten: 66 % meer aanmeldingen, 30 % minder naar de GKB en 100 % meer nog niet schuldregelingsrijp. De gemeente is tevreden. Een maatschappelijke kostenbatenanalyse en effecten van deze niet-opgeloste schulden wordt door geen enkele gemeente gemaakt. Extra kosten voor huisuitzetting, (tijdelijke) herhuisvesting, maatschappelijk werk, GGZ etc. komen bij ketenpartners of andere gemeentelijke budgetten. Een financiële, integrale analyse op het moment van toelating bij de GKB ontbreekt. Een besparing van € 3.000,- bij geen toelating tot de GKB, kan voor een gezin met kinderen zo maar een kostenpost voor de gemeente en ketenpartners van € 50.000,- worden. Tel uit je verlies.

Tikkende tijdbom bedreigt financieel systeem en betalingsmoraal

Sommige professionals zijn op de hoogte van de problematiek en alle ketenpartners hebben vele redenen om niets te doen. Op papier is er zelfs geen enkel probleem. Niemand durft zijn nek uit te steken. De financiële branche, de GK-Bank en het maatschappelijk werk dienen hun verantwoordelijkheid te nemen.

Het systeem van schuldoplossingen is failliet. Tezamen met het aantal schulden bedreigt dit het

financiële systeem. De vraag is of de huidige GKB-koninkrijkes nog voldoende vertrouwen krijgen en de expertise hebben om een effectieve doorstart te maken. Oplossingen zijn er. Eerst maar eens consensus bereiken.

Tussen de wal en het schip

Het navolgende overzicht is gebaseerd op het landelijke gemiddelde, dat regionaal sterk varieert. Het gaat niet alleen om schuldeisers, maar ook om het probleem van gemiddeld 14 schuldeisers. Met een schuldhogte van particulieren van ongeveer € 35.000,-.

Op de kade van de haven liggen twee boten. De GKB-boot is een eenvoudige, comfortabele motorboot. De WSNP-boot is een sobere, maar zeewaardige zeilboot waarop je zelf zeilt. Een huishouden heeft gemiddeld 2, 2 personen.

Op de kleine kade staan 198 huishoudens ; op de GKB-boot zitten nog 19 'te stabiliseren'					217	
Geen kaartje, vallen van de loopplank, worden in de massa en drukte van de kade geduwd					109	

De boot wordt bereikt door					108	
Schuldeisers selecteren op de GKB-boot t.b.v. de WSNP-boot			20			
Schuldeisers vallen in het water en verdwijnen via de kade			6			

Op de WSNP-boot			14			
Op de zandbank stranden			4			

Schuldenvrij			10 (50 %)			

De GKB-boot vertrekt met					88	
Bij een tussenstop in de eerstvolgende haven stappen uit					40	

					48	
Te stabiliseren omdat nog niet schuldregelingsrijp ; blijven aan boord					23	

Realiseren een : schuldbemiddeling 14; saneringskrediet 8 en betalingsregeling 3					25	
Op de zandbank stranden : SB 5 ; SK 2 en BR 1					8	

Schuldenvrij GKB	SB	9	SK	6	BR	2
Schuldenvrij WSNP						

Totaal schuldenvrij						27 (12%)

Het bedrag aan vorderingen is € 7.500.000,-. Met geslaagde en tussentijds beëindigde regelingen wordt bruto 2 – 3 % geïncasseerd. Onder aftrek van 25 % WSNP- en 13 % GKB-kosten. Dit verklaart wel dat schuldeisers niet heel tevreden zijn met hun compensatie. Schuldhebbers weten niet dat de

strengere WSNP, soms een factor 3 meer oplossingen biedt. Zeker met een advocaat als bewindvoerder. De exploitatie van de GKB-boot kost € 400.000,-.

Peter Westen

Onafhankelijk Schuldadviseur®

tel: 06-83160546

19-08-2014